

1988-10-04

Redaktör: Bengt Gill
Tel 0650 - 191 21ksp
1988:2 nytt

IARUS årskonferens 1988

IARUS (international Association for Regional and Urban Statistics) hade sin årliga konferens i Strassbourg 17-22 juli. Strassbourg är en fantastisk gammal stad som i år firade sitt 2000-års jubiléum. Här har tyskt och franskt, katolskt och protestantiskt inflytande smält samman till en alldeles speciell atmosfär. Bland ett 50-tal deltagare var jag den enda från de nordiska länderna, vilket i och för sig var stimulerande eftersom nyfikenheten på våra länders förhållanden och statistik var stor. Många av rapporterna behandlade frågor med anknytning till utvecklingen i EG. Diskussionerna kretsade också kring detta tema och vad planen mot ökad integration inom EG fram till 1992 kommer att medföra för regioner och stadsområden i Europa. Detta förstärktes också av att konferensen hölls i Europaparlamentets lokaler.

Konferensen var uppdelad i fyra teman. Under det första temat **den långsiktiga utvecklingen av industriländernas storstäder**, redovisades bl a hur den ekonomiska utvecklingen i New York-regionen vänt uppåt. Tillväxten sker i tjänstesektorn och är starkt koncentrerad till vissa delar av regionen som Manhattan medan tillbakagången fortsätter i stora områden och svarta och spansktalande lämnas efter.

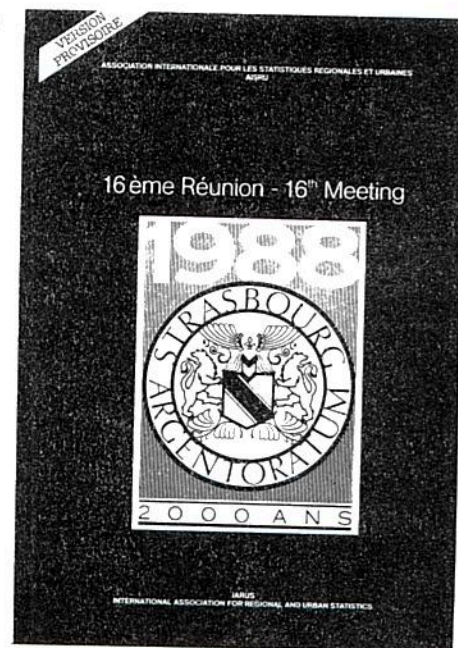
Ett annat bidrag handlade om stadsstrukturens utveckling i EG-länderna sedan 1950. Gemensamma drag i de större stadsregionernas utvecklingsförlopp visades. Från tillväxt och centralisering kopplad till en minskad betydelse av jordbruket till av-industrialisering och decentralisering från de större städerna och utflyttning från stads kärnorna för att i vissa länder övergå till expanderande tjänstesektor med ekonomisk tillväxt och

nettoflyttning till stads kärnorna. Jordbrukssektorns betydelse och regionernas grad av industrialisering och övergång till tjänsteproduktion skulle förklara i vilken fas av ett sådant generaliserat utvecklingsförlopp olika stadsregioner kunde placeras in.

Temat **storstäders ekonomi och förnyelse** innehöll bl a en jämförande studie av stadsförnyelseprojekt som drivits och finansierats i samverkan mellan offentlig och privat sektor. Ett annat papper behandlade Normandie och Elsas, där man utnyttjat mycket detaljerade input-output matriser för att hjälpa branscher med stor importhandel och relativt sett snabbt ökande priser på de importerade varorna att orientera om sig mot ökad förädlingsgrad, minskad import av insatsvaror och utnyttjande av varor med lägre relativ prisökning.

Under det tredje temat **regional-statistiska modeller och analyser** föredrogs en intressant fransk studie av geografisk och yrkesmässig rörlighet, där man funnit ett tydligt samband mellan flyttningar och yrkesbyten. Givet en viss ålder och socioekonomisk grupp fann man att personer med många yrkesbyten har lägre geografisk rörlighet. Det fanns tydliga skillnader i flyttningarnas längd mellan arbetare och högre tjänstemän, där tjänstemännen flyttade över längre avstånd.

Vidare visades hur input-output analyser på delstatsnivå i Västtyskland utnyttjats vid utformningen av industripolitiken i Baden-Wurtemberg. Mot bakgrund av detta papper följde en livlig diskussion inom kvaliteten på de data man kan få fram på regional nivå för sådana analyser samt i vad mån

och till vad man kan utnyttja resultaten.

Det fjärde temat, **regionala och kommunala informationssystem för statistik**, var det som låg mig själv närmast. Här beskrevs hur viktiga grenar av den nationella statistiken som arbetslöshetsstatistiken bantats i Storbritannien. I vissa regioner och kommuner ersätts den med lokalt insamlad information. I Telford har man t ex i samband med att samtliga hushåll obligatoriskt måste lämna information som underlag för röstlängerna, lagt till en frivillig enkät som ger information om hushållets medlemmar som boende och sysselsättning. Denna information utgör grunden till en lokal områdesdatabas. I Storbritannien drivs en försöksverksamhet kring lokala och regionala informationssystem vid fyra universitet och till dessa knutna Regional Research Laboratories.

Åke Boalt

KSP:s verksamhet 1989:

Ordföranden

blickar

framåt

KSPs styrelse inför 1988/89

Först vill jag hälsa på de nya i styrelsen, Orvar Altebro, Ulla Jonsson och Staffan Johansson, välkomna in i arbetet.

Ett av mina första mål som ny ordförande för två år sedan var att tillsammans med vår skattmästare Mats Lindberg se till att förstärka ekonomin. Bland annat föreslog vi i fjol en höjning av årsavgiften som skulle täcka de löpande kostnaderna. Samtidigt gjorde vi en markering att konferenser skulle ge ett överskott för att möjliggöra t ex arbetsgruppernas arbete. Vår ekonomi är nu stark vilket betyder att vi kan genomföra de satsningar som skisseras nedan.

Förändringens vindar

Vi står mitt uppe i stora förändringar både vad gäller vårt arbetssätt (datorer etc) och vår roll i kommunledningarna.

Min ambition inför det kommande året är att utnyttja vår samlade styrka till att finna lösningar som gör att vi ute i kommunerna ständigt ska ligga ett steg före andra i vår omgivning.

Arbetet kommer som vanligt att ske i våra arbetsgrupper och jag vill redovisa min syn på några av de aktiviteter som vi kan se framför oss.

Återblick på året 1987/88

Det gångna året har varit intensivt med den stora konferensen i Stockholm kring datorer som genomfördes på ett professionellt sätt

(och dessutom gav ett bra överskott). De erfarenheter som konferensen gav kommer att utvecklas på olika sätt.

På Teleskolan i Kalmar hade vi ett mindre seminarium med forskare och folk från förbundet och Kommun-data kring data/telekommunikation. Datakommunikation kommer att påverka vårt arbetssätt och här finns nya möjligheter till nätverk mellan KSP-medlemmar. KOPI kommer att ta ett sådant steg genom att gå in i Kommun-Kom och det vore intressant om andra följer efter.

Dessa båda träffar har stärkt mig i min uppfattning att vi snabbt måste lära oss att hantera den nya tekniken för att inte bli akterseglade av andra grupper. Jag har flera gånger tidigare påpekat att vårt "statistikmonopol" inte längre finns. Det försvann med datakommunikationen. Samtidigt måste man naturligtvis se med en viss ödmjukhet på den nya tekniken. Vad betyder det för en planeringssekreterare om det visar sig att han/hon får bekymmer på grund av elektromagnetisk strålning eller liknande.

En ny planeringssituation

Nu sker åter en omprövning av politikernas syn på planering och planeringsunderlag. Jag tror att det sker en renässans på det sättet att vi kommer att efterfrågas allt mer. Inte i alla kommuner samtidigt men ändå så pass mycket att vi kan börja se en ny situation.

Det är dock en **ny situation**. Det är inte längre de traditionella utred-

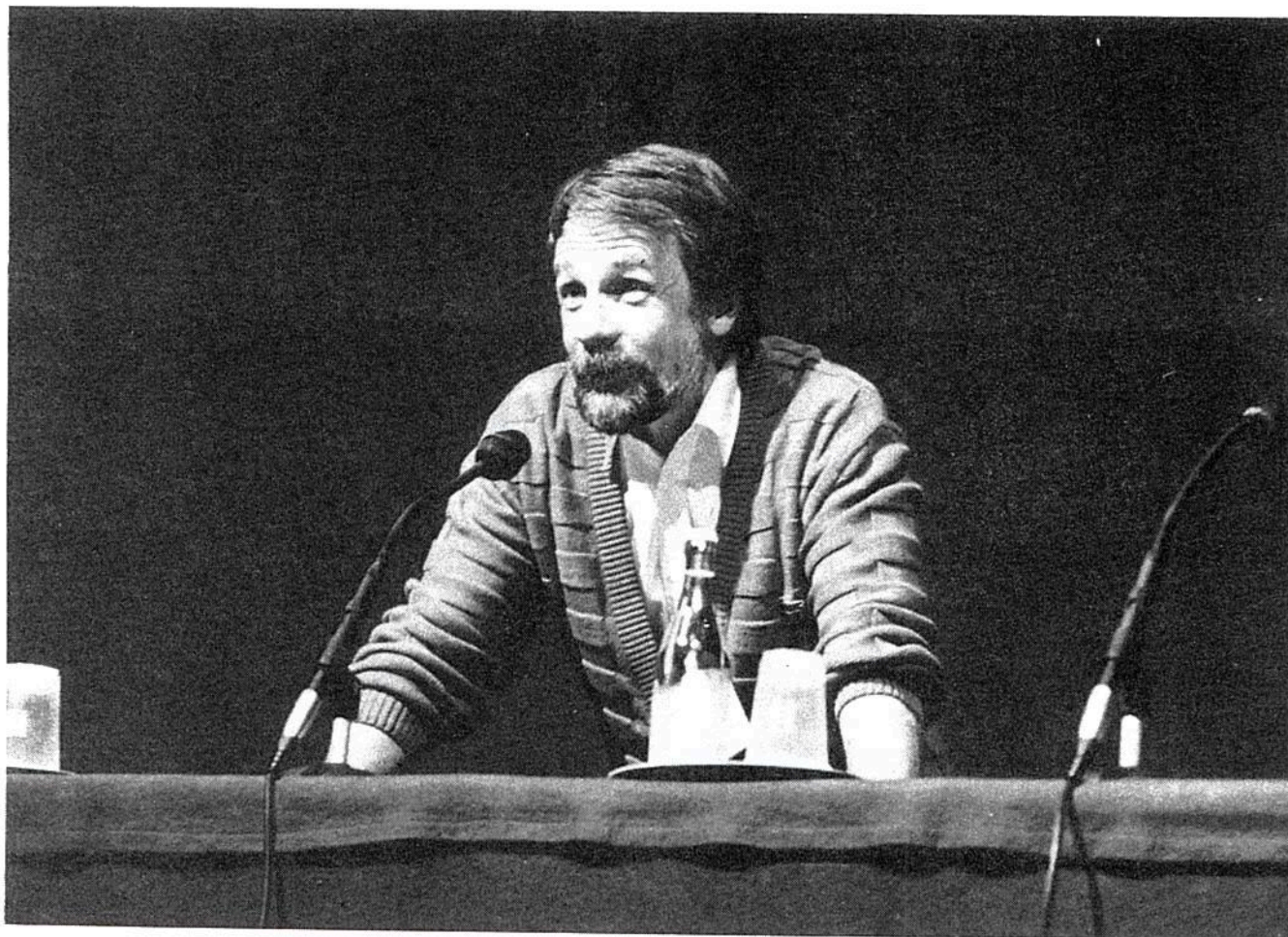
ningarna man vill ha utan snabba svar. Det innebär att vi måste hålla en hög beredskap trots färre medarbetare. Det kan endast klaras med en ny teknik. Vi måste lära oss den och kanske ändå viktigare, vi måste hämta tillbaka en del av den baskunskap som vi har tappat. Jag tänker t ex på underlagsdata för beolkningsprognoserna.

Därför måste vi avsätta mer tid till att diskutera utbildningsfrågor och kompetensutveckling. Återigen en arbetsuppgift för arbetsgrupperna men inom styrelsen kommer Monika Yngvesson och Arne Myrbeck att arbeta med dessa frågor.

Kabo- och Prognosgrupperna planerar ett flyttningsseminarium i januari 1989 som en del av vår jakt på ny kunskap. Det är Bengt Nilsson som deltar från styrelsen. Men vi kommer också att ta upp frågor som rör vår roll i översiktsplaneringen (Orvar Altebro) och föra fram de sociala frågorna (jmf Monika's artikel i KSP-nytt 1987:2).

FoB-frågorna kommer att vara i hetluften under hösten när den expertgrupp som jag deltagit i lämnat över sin rapport till FoB-kommissionen. Den lösning som skisseras innebär en Register-FoB som kan vara färdig i mitten av 90-talet. Det erfordras också en begränsad FoB 1990. KSPs FoB-grupp får efterhand svara för ett samrådssvar på rapporten.

En registerlösning förutsätter bra register. Förbättringen av ÅRSYS är ett viktigt test. Vår arbetsgrupp Kompass har det som sin huvuduppgift och Ulla Jonsson deltar i deras arbete från styrelsen. En del av

problemen med ÅRSYS är vi själva skuld till. Det är ju så att kodningarna vid våra personalkontor inte är bra ur vår synpunkt och det måste vara vår uppgift att se till att de blir det.

Inom SCB kommer ett stort arbete att dras igång under hösten som gäller deras 40 statistikförsörjningsområden. Ett 25-tal av dessa berör kommunerna och vi kommer att försöka få till stånd en bred diskussion. Det är i första hand Bo Bergström som är styrelsens kontaktman med SCB.

Den förändring som skisseras ovan berör alla kommunstorlekar och det är förhoppningen att AMIKO kan översätta denna till de mindre kommunernas situation. Inom styrelsen svarar Eva Isaksson för kontakten med AMIKO samtidigt som hon sköter sekreterarskapet i styrelsen.

Enkäten

Vad som glädde mig mest under förra verksamhetsåret var det stora gensvaret på vår enkät. Det roliga var inte bara den höga svars-

frekvensen utan också den mängd av svar vi fick på de öppna frågorna. Det visar att föreningen har aktiva medlemmar som månar om sin förening. Anders Vestling lade ner ett stort arbete på att genomföra enkäten och att analysera den. Inom styrelsen kommer vi att lägga ner tid på att gå igenom dessa (delvis motsägande svar) för att kunna påverka konferenser, utbildningsbehov och andra frågor.

Årskonferens och studieresa

1989 års konferens kommer att gå av stapeln i Göteborg i september. Programmet utformas av en grupp i Göteborg med omnejd och från styrelsen deltar Staffan Johansson. De kommer att ha nytta av enkäten men vill även ha synpunkter direkt från er.

I enkäten redovisade ni ett stort intresse för studieresor. Gösta Sedelius och Börje Johansson har tagit fram en resa till Jugoslavien 1989 som redovisades i Solna. Det fanns där ett tillräckligt stort intresse för att planeringen ska gå vidare.

Rekrytering och regionala träffar

Under året kommer vi att försöka rekrytera nya medlemmar i de kommuner som vi idag inte har kontakt med. Arbetet leds av Bengt Nilsson och vi har utsett ansvariga i varje län. Vi hoppas att ni alla hjälper till t ex genom att dra igång regionala träffar.

KSP-nytt

Vår viktigaste kontakt med er mellan möten och konferenser är självfallet KSP-nytt. Bengt Gill och de övriga i redaktionskommittén vill gärna ha in artiklar och uppslag till kommande nummer.

Slutligen vill jag framföra ett stort tack till de avgående styrelseledamöterna Gerth Christiansson, Leif Eriksson och Anders Vestling.

Lars Malmberg

Notiser

MAC-ANVÄNDARE!

Alla KSP:are som använder Macintosh i sitt arbete är välkomna till en

MAC-dag

i Lund den 21 oktober. Vi kommer då att få tid att byta erfarenheter med varandra och få tips av kolleger som kommit lite längre i användningen av Macen. Desktop Publishing, HyperCard och avancerade Excelberäkningar inom KSP-arens arbetsområde är ämnen vi kan diskutera. Vi kommer också att få ta del av det nyaste nya, t ex Desktop Mapping och CD-room-skiveanvändning.

Vi har preliminärt bokat lokaler på Ideon i Lund. En viss mindre avgift för lokal- och datorhyra kommer att tas ut.

Anmäl snarast Ert intresse till Bengt-Åke Leijon
tel 046 - 15 50 45
eller
Bengt Nilsson
tel 040 - 34 10 64
så sänder vi information när vi spikat programmet.

KSP:s Macanvändargrupp

Konferens om flyttningar

KSP planerar att tillsammans med Statens Institut för byggnadsforskning och Statistiska Centralbyrån anordna en konferens om flyttningsrörelser. Från KSP ansvarar KABO och prognosgrupperna för genomförandet. Syftet med konferensen är att ge forskare och praktiker tillfälle till utbyte av erfarenheter kring genomförda och pågående flyttningsstudier samt kring metoder och angelägna forskningsbehov.

Konferensen är planerad att genomföras den 1-2 februari 1989 i Gävle. Inbjudan till konferensen kommer att sändas ut under hösten men är Du intresserad så boka dagarna i Din almanacka redan nu.

KABO-gruppen Prognosgruppen

På en scen som var dekorerad som om det var moderata samlingspartiet som hade årskongress, dök han plötsligen upp, konferensens stora överraskning, Olof Buckard, som kåserade om språket samt om konferensens tema, stad och landsbygd. Inte i motsättning, utan i symbios.

1988 års konferens innehöll många höjdpunkter. Ett omväxlande och fint program med en kulinarisk högtidsstund i Solna koppartält. Vi tackar arbetsgruppen och Solna kommun med Per-Olof Sundberg i spetsen.

Nästa års konferens kommer att äga rum i Göteborg.

Nya medlemmar:

Marianne Andersson, utredare
Konsultföretaget GF, Göteborg

Luisa Benesova, planeringssekr
Statistik- och utredningsavd,
Lunds kommun

Leif Bigsten, planeringssekr
Kommunkansliet, Falköpings
kommun

Elisabet Ericson, planeringssekr
Kommunkansliet, Ulricehamns
kommun

Margareta Eriksson, planeringsass
Kommunstyrelsens kansli,
Upplands-Bro kommun

Eva Gardelin, utredningssekr
Kommunkansliet, Gnosjö kommun

Åke Giselsson, planeringssekr
Kommunkansliet, Olofströms
kommun

Kjell Hansson, planeringschef
Planeringskont, Sundsvalls kommun

Ingemar Hasslestål, sekr
USK, Stockholms stad

Agneta Hyberg, samhällsplanerare
Nordvästra Skånes
kommunalförbund
Helsingborg

Rainer Ingberg, planeringschef
Planerings- och informationskont
Oxelösunds kommun

Lena Jonasson, ekonomisekr
Kommunstyrelsens kontor,
Bräcke kommun

Stefan Jonasson, planeringssekr
Ekonomikont, Linköpings kommun

Stefan Larsson, utredningssekr
Socialförvaltningen, Värnamo
kommun

Karl Erik Lindholm, kommune sekr
Kommunstyrelsens kansli,
Upplands-Bro kommun

Aslög Odmark, planeringssekr
Kommunkansliet, Ekerö kommun

Agneta Pettersson, utredningsass
Planeringsavd, Gislaveds kommun

Nils-Erik Selin, utredare
Planeringskont, Södertälje kommun

Jan Simonsson, kommune sekr
Kansliavd, Sotenäs kommun

Ola Sjölin, projektsekr
Kommunalförbund, Hallsbergs
kommun

Bengt Stenström, planeringssekr
Kommunkansliet, Nyköpings
kommun